

prirodoslovni
muzej
SLOVENIJE

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

Vaja evakuacije – reševanje človeških življenj in kulturne dediščine! ***Muzeji se zavedamo, da je načrtovanje preventivnih ukrepov v primeru požara, nujno!***

Oktober je mesec požarne varnosti in tudi v muzejih se zavedamo, da moramo biti pripravljeni, saj lahko tudi v muzeju pride do požara. Verjetno se še vsi spomnimo pretresljivih televizijskih prizorov brazilskega Narodnega muzeja in pariške stolnice Notre-Dame, ki so ju zajeli ognjeni zublji in »izbrisali« del svetovne kulturne dediščine. Aprila letos je v Københavnu zagorela stavba, zgrajena v prvi polovici 17. stoletja, v kateri je vse do 70. let 20. stoletja delovala borza, danes v njej domuje danska gospodarska zbornica. Ta teden so slovenski mediji poročali, da je gorelo tudi v enem od hotelov v središču prestolnice in v hotelskem objektu na Bledu.

Da bi bili čim bolj pripravljeni, v kolikor bi prišlo do požara v naših muzejih, bodo **Narodni muzej Slovenije, Prirodoslovni muzej Slovenije, Slovensko muzejsko društvo in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije skupaj z Gasilsko brigado Ljubljana, Policijsko upravo Ljubljana, Ministrstvom za kulturo in Državnim zborom v sredo, 23. 10. 2024, ob 8.10 organizirali praktično izvajanje evakuacije iz objekta, ki bo v Narodnem muzeju Slovenije na Muzejski ulici 1.**

Najprej se rešujejo človeška življenja!

Najprej se vedno rešujejo človeška življenja! Šele ko so vse osebe rešene iz zgradbe, vodja gasilske intervencije oceni, ali so razmere dovolj varne, da se lahko rešuje tudi premoženje, v primeru muzeja – muzejski predmeti. Po vaji evakuacije, ki bo trajala približno do 9. ure, bo v zunanjem lapidariju Narodnega muzeja Slovenije sledila okrogla miza, na kateri bodo sodelovali vodja gasilske intervencije, vodja varnosti v Narodnem muzeju Slovenije, predstavnik podjetja za varstvo pri delu in požarno varnost in predstavnica Ministrstva za kulturo. Po kratki predstavitvi poteka gasilske vaje, bodo na voljo tudi za vprašanja navzočih.

Mag. Jure Šuštaršič, inženir tehniške varnosti, podjetje Vajda:

»V starejših objektih, ki so tudi spomeniško zaščiteni, je problem visoke obremenitve elektro instalacij, saj se sistemi vedno znova nadgrajujejo na že obstoječe instalacije, ki so potem preobremenjene. V novih objektih s tem ni toliko težav, poleg tega so grajeni po zadnjih standardih in predpisih, ki vključujejo več preventivnih ukrepov (gradbenih, tehničnih in organizacijskih). Ko govorimo o požarni preventivi, je pomembno upoštevati več vidikov: reševanje ljudi in živali, premoženja in okolja. Za nas je vedno najpomembnejše reševanje oseb, v primeru muzeja pa še premoženja, torej muzealij.« Za reševanje premoženja je zato treba narediti dobro in široko zasnovan preventivni načrt v sodelovanju s službo za varnost, s kustosi, ki poznajo predmete in gasilci. Vesel sem, da nam je v Narodnem muzeju Slovenije uspelo priti tako daleč, da samo idejo in načrt preizkusimo v praksi, seveda, ko ni nevarnosti.«

Kaj pa neandertalčeva piščal?!

Reševanje dragocenih muzejskih predmetov

Konservator-restavrador in vodja varnosti v Narodnem muzeju Slovenije **mag. Gorazd Lemajič**, ki je vodil tudi projekt postavitve nove stalne arheološke razstave Na stičišču svetov, je pripravil načrt reševanja arheoloških predmetov v primeru požara.

»Zagotovo sem o načrtu evakuacije muzealij začel razmišljati takrat, ko je svet obnemel ob prizorih gorečega Notre-Dama. Glede na to, da sem sodeloval pri postavitvi razstave, konserviranju in restavriranju predmetov in umeščanju le-teh v vitrine, sem zelo dobro seznanjen s tehniko odpiranja

različnih tipov vitrin in varnega prenosa muzealij iz potencialno ogroženega prostora. S kolegi arheologi smo pripravili načrt izbora razstavljenih predmetov, potem smo pripravili načrt evakuacije eksponatov iz vitrin in celoten postopek prenosa zabojnikov s predmeti do prve varne točke, v zunanjem lapidariju NMS, in do druge varne točke v Državnem zboru. Od tam pa se jih bo odpeljalo, ali v centralni depo Narodnega muzeja Slovenije ali pa v depo na Metelkovi.«

»Nesreča nikoli ne počiva« in tega se dobro zavedajo na Ministrstvu za kulturo

Maja Jeglič, Direktorat za kulturno dediščino, ministrstvo za kulturo:

»Star slovenski pregovor pravi: 'Nesreča nikoli ne počiva', zagotovo jo bomo kdaj srečali, tudi muzeji. Bistveno pa je, da se nanjo pripravimo, še preden nas obišče, saj edino na ta način lahko zmanjšamo škodo, ki nam jo bo povzročila. Kako pomembno je, da se institucije, ki se ukvarjajo z varstvom in ohranjanjem kulturne dediščine, ustrezno pripravijo na morebitno ukrepanje, če pride do požara ali kakšne druge naravne ali druge nesreče, se nedvomno zavedamo vsi. Na ustrezno pomoč, ki bi jo morebiti muzeji potrebovali v primeru takšnega dogodka, pa je prav, da se pripravijo tudi drugi sodelujoči. Kako takšno reševanje in sodelovanje poteka, se najbolje lahko preizkusi na operativni vaji. Namreč, pri načrtovanju si lahko marsikaj zamislimo, kako bo potekalo, ko pa je treba to izvesti v praksi, pa se naša rešitev izkaže kot neizvedljiva. Ministrstvo za kulturo vsebini načrtovanja, kako ukrepati za zaščito kulturne dediščine v primeru požara v stavbi ali ob drugih izrednih situacijah, posveča veliko pozornost. Spodbujamo pristojne javne zavode, da se na morebitne izredne dogodke in situacije, ki jih lahko doletijo, pripravijo, se povežejo s silami za zaščito in reševanje, ki bi jim v primeru nesreče lahko pomagale. Predvsem, da preverijo, kakšno pomoč lahko pričakujejo z njihove strani. Spodbujamo pa tudi sodelovanje med posameznimi muzeji na tem področju. Vajo, ki jo načrtuje Narodni muzej Slovenije v sodelovanju z ostalimi sodelujočimi, zelo pozdravljamo in verjamemo, da bo koristna za vse vabljenе, kot tudi ostale, ki bomo vajo spremljali. Predvsem pa bo koristna za našo kulturno dediščino.«

Program

- 8.10: zbor vabljenih na travnati površini pred Narodnim muzejem Slovenije na Muzejski 1 (območje bo zavarovano s trakom)
- 8.15: v muzeju se sproži alarm
- 8.26: prihod gasilcev in začetek vaje (reševanje oseb iz stavbe, nato dragocenih eksponatov, prenos zabojev z muzejskimi predmeti na varno mesto (prva varna točka v zunanjem lapidariju NMS, prevoz na drugo varno točko v Državni zbor)
- 9.00: konec vaje, sledi okrogla miza v zunanjem lapidariju NMS

Lepo prosimo za potrditev vaše udeležbe na naslov: maja.bahar@nms.si ali smd-drustvo@guest.arnes.si.

Upamo, da se vidimo v čim večjem številu! Varnost je na prvem mestu!

Lepo vas pozdravljamo,
ekipa Narodnega muzeja Slovenije, Prirodoslovnega muzeja Slovenije, Slovenskega muzejskega društva in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije